

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

Від _____ № _____

Благодатненська сільська рада
Бобринецького району
Кіровоградської області

вул. Центральна, 2-А, с. Благодатне,
Бобринецький район,
Кіровоградська область, 27222

*Пропозиції щодо удосконалення
проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Благодатненської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про єдиний податок на території Благодатненської сільської ради на 2018 рік» (далі – проект рішення) та документи, що надані до нього листом Благодатненської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області від 12.06.2017 № 300/02-24.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку постійної комісії Благодатненської сільської ради з питань планування, фінансів, бюджету та соціально-економічного розвитку щодо його регуляторного впливу та аналізу регуляторного впливу до проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону встановлено наступне.

Проектом рішення на території Благодатненської сільської ради встановлюються ставки податку для платників єдиного податку першої та другої груп, додатком до проекту рішення затверджується Положення про єдиний податок.

1. Пунктами 10.2 та 10.3 статті 10 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) встановлено, що місцеві ради в межах повноважень, визначених ПКУ, та відповідно до його вимог, обов'язково установлюють єдиний податок і податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю), а також вирішують питання щодо встановлення податку на майно в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів, а їх встановлення здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Державна регуляторна служба України
ВІХ №6589/0/20-17 від 08.08.2017

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ.

Натомість, у проекті рішення відсутні деякі обов'язкові елементи, наприклад, об'єкт і база оподаткування (визначено виключно для платників єдиного податку четвертої групи), податковий період, строк та порядок подання звітності про обчислення і сплату податку, що не узгоджується з наведеними вимогами ПКУ.

У зв'язку із зазначеним, пропонуємо у проекті рішення визначити всі обов'язкові елементи податку або зробити посилання на конкретні положення ПКУ (абзаци, пункти, частини, статті та розділи), якими вони встановлені.

2. Відповідно до статті 293 ПКУ, ставки єдиного податку для платників першої групи встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року, другої групи – у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, третьої групи – у відсотках до доходу (відсоткові ставки) (пункт 293.1.).

Фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними, міськими радами або радами об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць (пункт 293.2.):

1) для першої групи платників єдиного податку – у межах до 10 відсотків розміру прожиткового мінімуму;

2) для другої групи платників єдиного податку – у межах до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Але, згідно із пунктом 2 проекту рішення, ставки єдиного податку встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року у відсотках до доходу (відсоткові ставки):

- для першої групи платників єдиного податку – у межах від 1 до 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати (додаток № 2);

- для другої групи платників єдиного податку – у межах від 2 до 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати (додаток № 3).

Розділом 3 додатку 1 до проекту рішення також визначено, що ставки єдиного податку для платників першої-другої груп встановлюються у відсотках (фіксовані ставки) до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року, третьої групи – у відсотках до доходу (відсоткові ставки) (пункт 3.1).

Фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць (пункт 3.2):

1) для першої групи платників єдиного податку – 10 відсотків розміру мінімальної заробітної плати;

2) для другої групи платників єдиного податку – 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Таблицею Додатку 2 до проекту рішення встановлюються ставки єдиного податку для першої групи платників єдиного податку для будь якого виду діяльності у розмірі 10 %, при цьому, КВЕДи – не зазначено.

Таблицею Додатка 3 до проекту рішення встановлюються ставки єдиного податку для другої групи платників єдиного податку для будь якого виду діяльності у розмірі 20 %, за виключенням виду діяльності щодо вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур на площі до 100 га (ставка податку – 18 %), що не відповідає пункту 3.2 розділу 3 Додатку 1 до проекту рішення, яким встановлено, що ставка єдиного податку для другої групи платників єдиного податку – 20 відсотків розміру мінімальної заробітної плати.

Таким чином, зазначені пункти проекту рішення потребують узгодження між собою в частині визначення ставок податку.

Крім того, пункт 2 проекту рішення містить межі ставок єдиного податку для платників першої та другої груп, а додатки 1 – 3 до проекту – фіксовані ставки такого податку.

Таким чином, проект рішення має норми, такі що не узгоджені між собою, не відповідають вимогам ПКУ та є неоднозначними для розуміння особами, які повинні впроваджувати або виконувати вимоги цього регуляторного акта.

Отже, пропонуємо виключити з проекту рішення пункт 2, яким встановлюються межі ставок єдиного податку та який містить неоднозначні для трактування норми.

Крім того, пункт 2 проекту рішення, пункти 3.1 та 3.2 розділу 3 Додатку 1 до проекту рішення не відповідають вимогам ПКУ та потребують приведення у відповідність до вимог статті 293 ПКУ в частині встановлення фіксованої ставки податку для платників першої групи у відсотках (фіксовані ставки) до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року.

3. Враховуючи вимоги статті 293 ПКУ, відповідні місцеві ради встановлюють ставки податку, визначають обов'язкові елементи податку виключно для платників єдиного податку першої та другої груп.

Ставки єдиного податку для третьої та четвертої груп платників єдиного податку встановлені у фіксованих розмірах ПКУ. ПКУ, також, встановлені обов'язкові елементи податку для платників цих груп.

Наразі, додатком 1 до проекту рішення встановлюються ставки та обов'язкові елементи єдиного податку для платників третьої та четвертої груп.

Водночас, пропонуємо норми щодо встановлення єдиного податку для третьої та четвертої груп платників податку виключити з додатку 1 до проекту рішення.

4. Додатки до проекту рішення потребують редакційних правок, а саме: додаток 1 – в частині визначення правильної нумерації розділів (пунктів);

додатки 2 та 3 – в частині зазначення їх назви, а таблиці додатків – зазначення бази оподаткування (для першої групи – у відсотках до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня податкового (звітного) року: для другої групи – у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року).

Таким чином, проект рішення потребує доопрацювання з метою приведення його положень у відповідність до вимог чинного законодавства України.

Враховуючи вищевикладене, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення (далі – АРВ)

Наданий АРВ не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2014 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151 (далі – Методика).

1. Так, у розділі I АРВ «Визначення проблеми», згідно з вимогами Методики, розробник повинен чітко визначити проблему, яку пропонується розв'язати шляхом державного регулювання, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми, зокрема навести дані у кількісному (грошовому) вимірі, що доводять факт існування проблеми і характеризують її масштаб, визначити основні групи, на які вона справляє вплив.

Однак, у розділі I АРВ проекту рішення розробник обмежився лише текстовим описом проблеми, не наведено жодних даних у числовій (грошовій) формі, які б обґрунтовували її наявність, масштаб та важливість, а також не охарактеризовано та не оцінено сфери, на які проблема має найбільший негативний вплив.

Зазначене не узгоджується з вимогам статті 4 Закону, зокрема, з принципом доцільності – обґрунтована необхідність державного регулювання господарських відносин з метою вирішення існуючої проблеми.

2. При підготовці розділу III «Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей» АРВ розробником при визначенні альтернатив не надано їх повноцінного опису з наданням числових даних.

Відсутні також опис вигод і витрат для громади та суб'єктів господарювання, такий мінімальний текстовий опис надано виключно для органу влади.

Отже, в АРВ розробником не наведено жодних витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, тобто, сплати податків за ставками, запропонованими проектом рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджувало б економічну доцільність обраного способу.

3. Хоча при оцінці впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання у розділі III АРВ проекту рішення вказано, що регулювання поширюється на 3 суб'єктів середнього та 17 суб'єктів малого підприємництва. Однак при наведенні значень кількості суб'єктів господарювання у розрізі суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва, які підпадають під дію регулювання, розробником не наведено посилань на джерело отримання цих даних.

4. Треба зазначити, що проектом рішення встановлюються ставки податку для першої та другої груп платників єдиного податку.

Відповідно до пункту 291.4 статті 294 ПКУ, суб'єкти господарювання, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, поділяються на такі групи платників єдиного податку:

1) перша група – фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 гривень;

2) друга група – фізичні особи-підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв:

не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;

обсяг доходу не перевищує 1500000 гривень.

Статтею 55 Господарського кодексу України встановлено, що такі суб'єкти господарювання відносяться до суб'єктів мікропідприємництва.

Відповідно, **дія проекту рішення не може поширюватися на суб'єктів великого, середнього та малого підприємництва.**

5. В Тесті малого підприємництва (далі – М-тест) розрахунок витрат зроблено для 5 платників податку другої групи та 15 платників податку четвертої групи, на яких не поширюється дія акта.

Також зазначаємо, що при розрахунку сумарних витрат в розділі 4 М-тесту сумарні витрати розраховано для першого року впровадження проекту і на наступні п'ять років.

Але, органи місцевого самоврядування, в рамках, визначених Бюджетним та Податковими кодексами України, мають до 15 липня кожного року прийняти та оприлюднити рішення про встановлення місцевих податків та зборів на наступний рік з визначенням обов'язкових елементів, встановлених положеннями ПКУ для відповідного місцевого податку чи збору. Тобто, дія проекту рішення – один бюджетний рік (2018 рік), а, відповідно, таке рішення не потребує розрахунку на п'ять років.

6. Зазначене призвело до визначення показників результативності регуляторного акта (розділ VIII АРВ), що не відповідають реальній ситуації, та, відповідно, не дозволить провести відстеження результативності на належному рівні та встановити ефективні ставки податку на наступні бюджетні періоди.

методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даного проекту регуляторного акта.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляпіна

7. Окрім зазначеного, розробником не наведено алгоритм визначення запропонованих проектом рішення розмірів ставок земельного податку (залежність їх розмірів від економічного стану суб'єктів господарювання).

Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність в АРВ належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

8. У зв'язку з неналежним опрацюванням попередніх розділів АРВ розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу, як передбачено вимогами розділу IV «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» додатку 1 до Методики.

Вищезазначене не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема, з принципами збалансованості – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави; та ефективності – забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів.

Таким чином, АРВ (з М-тестом) потребують уточнення даних та перерахунку відповідно до вимог Методики та ПКУ.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проект рішення Благодатненської сільської ради Бобринецького району Кіровоградської області «Про єдиний податок на території Благодатненської сільської ради на 2018 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих вище зауважень та пропозицій, а аналіз регуляторного впливу – до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151, з метою всебічного обґрунтування впровадження даного проекту регуляторного акта.

Про результати розгляду цього листа просимо поінформувати Державну регуляторну службу України у встановленому законодавством порядку.

Голова Державної
регуляторної служби України

К. М. Ляпіна